

Határozatok Tára

T-434/11. sz. ügy

(kivonatos közzététel)

**Europäisch-Iranische Handelsbank AG
kontra
az Európai Közösségek Tanácsa**

„Közös kül- és biztonságpolitika — Iránnal szemben az atomfegyverek elterjedésének megakadályozása érdekében hozott korlátozó intézkedések — A pénzeszközök befagyasztása — Indokolási kötelezettség — Védelemhez való jog — A hatékony bírói jogvédelemhez való jog — Nyilvánvaló értékelési hiba — A tulajdonhoz való jog — Arányosság”

Összefoglaló – A Törvényszék ítélete (negyedik tanács), 2013. szeptember 6.

1. *Európai Unió — Közös kül- és biztonságpolitika — Iránnal szembeni korlátozó intézkedések — Az atomfegyverek elterjedésében közreműködő vagy azt támogató személyek, jogalanyok és szervezetek pénzeszközeinek befagyasztása — Az illetékes nemzeti hatóságok arra irányuló jogköre, hogy általános jóváhagyást adjanak az ügyletek bizonyos csoportjára — Hiány — A Tanács azon jogköre, hogy a jövőben alkalmazandó korlátozó intézkedések elfogadását engedélyezett ügyletekre alapozza — Hiány — Korlátok — Kivételes körülmények*

(423/2007 tanácsi rendelet, 8–10. cikk, és 961/2010 tanácsi rendelet, 17–19. cikk)

2. *Európai Unió — Közös kül- és biztonságpolitika — Iránnal szembeni korlátozó intézkedések — Az atomfegyverek elterjedésében közreműködő vagy azt támogató személyek, jogalanyok és szervezetek pénzeszközeinek befagyasztása — Jegyzékbe nem vett szervezet közvetítésével megvalósított ügyletek — Fogalom — A megengedhetőség feltételei*

(423/2007 tanácsi rendelet, 7. cikk, (1)–(3) bekezdés, és 961/2010 tanácsi rendelet, 16. cikk, (1)–(3) bekezdés)

1. A közös kül- és biztonságpolitika, és különösen az Iránnal szemben az atomfegyverek elterjedésének megakadályozása érdekében hozott korlátozó intézkedések területén az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 423/2007 rendelet 8–10. cikkének rendelkezései, valamint az annak hatályon kívül helyezéséről szóló 961/2010 rendelet 17–19. cikkének rendelkezései nem teszik lehetővé az illetékes nemzeti hatóságok számára, hogy általános jóváhagyást adjanak olyan ügyletek bizonyos csoportjára, amelyekre vonatkozóan a pénzeszközök befagyasztására irányuló intézkedéssel érintett szervezetek mentesülnének az engedélyek esetenkénti kérelme alól.

Az ilyen, az illetékes nemzeti hatóság által esetenként kiadott engedély tanúsítja az engedélyezett ügylet jogszerűségét az esettől függően a két rendelet egyike tekintetében. Következésképpen a Tanács – olyan különleges körülmények hiányában, amelyeket neki kell bizonyítania – nem alapozhatja a jövőben alkalmazandó korlátozó intézkedések elfogadását az esettől függően az említett rendeletek fent említett rendelkezéseinek megfelelően engedélyezett ügyletekre. Egy egyszerű általános jóváhagyás esetenkénti engedély hiányában viszont nem kötelezheti a Tanácsot.

E rendeletek általános rendszere megerősíti ezt a szó szerinti elemzést. Az említett rendeletekben való elhelyezkedésükre tekintettel e rendelkezések ugyanis a pénzeszközök befagyasztása elvének enyhítéseként jelenik meg. Végül a szövegszerű elemzés és a szövegösszefüggés elemzése által sugallt ezen értelmezés összeegyeztethető e rendeletek által elérni kívánt céllal, vagyis az atomfegyverek terjedésének megakadályozásával, és általánosabb értelemben a nemzetközi béke és biztonság fenntartásával, tekintettel az atomfegyverek elterjedésével okozott veszély súlyosságára.

(vö. 128–131. pont)

2. A közös kül- és biztonságpolitika, és különösen az Iránnal szemben az atomfegyverek elterjedésének megakadályozása érdekében hozott korlátozó intézkedések területén az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 423/2007 rendelet, valamint az annak hatályon kívül helyezéséről szóló 961/2010 rendelet rendelkezéseiből, általános rendszeréből és az általuk követett célból következik, hogy a jegyzékbe nem vett szervezet közvetítésével végrehajtott, finanszírozások kezelésére vagy a jegyzékbe vett szervezetek adósságának rendezésére irányuló ügyletek nem automatikusan jogszerűek, továbbá hogy a 423/2007 rendelet 7. cikke és a 961/2010 rendelet 16. cikke hatékony érvényesülésének biztosítása érdekében az érintett szervezeteknek meg kell bizonyosodniuk ezen ügyletek jogszerűségéről, adott esetben engedélyeket kérve az illetékes nemzeti hatóságaitól.

Először is, egyrészt ugyanis 423/2007 rendelet 7. cikke (1)–(3) bekezdésének és a 961/2010 tanácsi rendelet 16. cikke (1)–(3) bekezdésének rendelkezései olyan tilalmi intézkedést képeznek, amelynek megszegése önálló alapként szolgálhat a nemzeti jog szerint alkalmazandó szankciók kiszabásához, ideértve a büntetőjogi szankciókat is. Emellett, a 423/2007 rendelet 7. cikkének (4) bekezdésében és a 961/2010 rendelet 16. cikkének (4) bekezdésében az olyan tevékenységet említve, amelynek közvetlen vagy közvetett célja, illetve hatása az ugyanezen rendelkezések (1)–(3) bekezdésben említett tilalmi intézkedések megkerülése, az uniós jogalkotó olyan tevékenységekre céloz, amelyek célja vagy eredménye, hogy azok elkövetőjét kivonja az említett tilalmi intézkedés alkalmazása alól. Az e rendelkezésekben említett két kumulatív, tudatra és szándékra vonatkozó feltétel akkor áll fenn, ha az említett rendelkezésekben szereplő tevékenységben részt vevő személy szándékosan törekszik az e cikk kijátszására irányuló közvetlen vagy közvetett célra vagy eredményre. E feltételek akkor is fennállnak, ha a szóban forgó személy úgy véli, hogy egy ilyen tevékenységben való részvétele ilyen céllal vagy eredménnyel járhat, és e lehetőségbe belenyugszik. Következésképp a jegyzékbe nem vett szervezet közvetítésével végrehajtott ügyletek sérthetik a 423/2007 rendelet 7. cikkének (4) bekezdésében, illetve a 961/2010 rendelet 16. cikkének (4) bekezdésében megállapított tilalmat, amennyiben céljuk jegyzékbe vett szervezetek érdekében álló pénzügyi ügyletek lebonyolítása, és amennyiben az ilyen ügyletben részt vevő szervezetek ténylegesen e cél elérésre törekednek, vagy tudják, hogy az ezen ügyletben való részvételük ilyen céllal vagy eredménnyel járhat, és e lehetőségbe belenyugszanak. Másrészt a 961/2010 rendelet 21. cikkének – amely rendelkezésnek nincsen megfelelője a 423/2007 rendeletben – *a contrario* értelmezéséből következik, hogy a pénzeszközök főszabály szerint átutalhatók iráni személyek, szervezetek vagy szervek részéről, illetve részére, ideértve – amint az az említett rendelet 1. cikkének m) pontjából következik – a jegyzékbe nem vett iráni személyeket, szervezeteket vagy szerveket is, feltéve hogy az említett 21. cikkben foglalt feltételek teljesülnek. Következésképp a 961/2010 rendelet 21. cikke enyhítést jelent a pénzeszközök befagyasztásának elve alól. A pénzeszközöknek a 21. cikk szerint végrehajtható átutalásai azonban nem tehetik lehetővé a 961/2010 rendelet 16. cikkének (4) bekezdésében kimondott tilalom megkerülését.

Másodsorban a 423/2007 rendelet 11a. cikke (1) bekezdésének a) pontja előírja a 423/2007 rendelet 18. cikkének hatálya alá tartozó pénzügyi és hitelintézetek számára, hogy folyamatosan felügyeljék a számviteli tevékenységeket az ezen 11a. cikk (2) bekezdésében hivatkozott pénzügyi és hitelintézetekkel, vagyis különösen az Iránban székhellyel rendelkező pénzügyi és hitelintézetekkel folytatott tevékenységük során. A 961/2010 rendelet 23. cikke (1) bekezdésének a) pontja hasonló felügyeleti kötelezettséget ír elő az említett rendelet 39. cikkének hatálya alá tartozó pénzügyi szolgáltatók és hitelintézetek számára a számlaműveletek tekintetében. Következésképp a 423/2007 rendelet 7–10. cikke, valamint a 961/2010 rendelet 16–19. és 21. cikke együttes rendelkezéseinek

hatékony érvényesülését sértené, ha valamely jegyzékbe nem vett szervezet szabadon bonyolíthatna ügyleteket jegyzékbe nem vett szervezet közvetítésével adósságrendezés vagy finanszírozások kezelése céljából valamely jegyzékbe vett szervezet javára. Ebből következően a jegyzékbe nem vett szervezetnek mindig meg kell bizonyosodnia az ilyen ügyletek jogszerűségéről, adott esetben engedélyt kérve az illetékes nemzeti hatóságtól.

(vö. 133–136., 138–141., 150., 154. pont)